

ikke maae indføre Noget af det Slags Ting, saasom Arrest, Domsklidelse og Deslige. Ja, man har endogfaa været saa forhyllig at forbyde, at Studsmaalsbøgerne fremlægges i criminelle Sager, og at paahyde, at der istedet, saavidt muligt, skal fremlægges Uddrag eller Afskrifter af samme, for at disse Bøger ikke skulle faae Paategning om at have været fremlagte under Forhør og derved give Anledning til Mistanke. Ligesom Justitsministeriet nu har gjort dette, saaledes har Cultusministeriet paalagt Præsterne noget lignende ligeledes i et Circulaire af 1865, idet det har forbudt dem, naar de i Studsmaalsbøgerne indføre Noget om et Æyendes Ankomst til eller Afreise fra Sognet, da at indføre Andet og navnlig at indføre Noget om Fødsel af uægte Børn, om Fattigforførgelse og Deslige. Nu veed jeg nok, at man i det andet Æyng har sagt, at dette kun er en administrativ Ordning og ikke en Lov, og at det altsaa ikke har den Betydning, som det burde have, da det jo kan blive taget tilbage. Men hvad virkelig Grund er der da til at frygte for, at saa fornuftige Bestemmelser som disse, der ere fremkomne efter et fra mange Sider udtalt Ønske, skulde blive tagne tilbage, tilmed da de ere trufne af to forskellige Ministerier? Man kan jo dog i alt Fald vente, indtil et saadant Misbrug — som man godt kunde kalde det — skeer. Det vilde dog være urimeligt, om man vilde forlange alle de administrative Bestemmelser, som man sætter Priis paa, indførte i Love af Frygt for, at de ellers kunde blive tagne tilbage; men det kunde man jo dog ligesaa godt forlange.

Det her omtalte vigtige Parti af Lovforlaget er altsaa overflødig, fordi det, der dermed tilsigtes, allerede er tilveiebragt isorveien. Hvad dernæst det angaaer, der er blevet ytret om de private Ansørlser, da har man med Hensyn til disse opstillet Noget, som ikke lader sig naae, i alt Fald ikke uden ved Anvendelsen af et albeles extraordinairt og i og for sig fuldstændigt urimeligt Middel. Lovforlaget bestemmer, at der ikke i Studsmaalsbogen af Hunsbonden maa ansøres Andet og Mere end, fra og til hvilken Tid Æyendet er sættet, i hvilken Egenstab og for hvilken Løn, samt fra og til hvilken Tid det har tjent ham. Nu kan

det vel i første Dieblif see meget smukt og godt ud, at man ikke skal paanøde et Æyende et Vidnesbyrd, som kan være det til Besvær under dets fremtidige Forhold. Men vil man virkelig ved Lovforlagets Bestemmelser opnaae at see det Æyende, som har gjort sig fortjent til et uheldigt Vidnesbyrd, beskjærmet imod de naturlige Følger af et saadant Vidnesbyrd? Vil det da ikke være saa, at, naar der i Studsmaalsbogen ikke maa staae Noget om Æyendets Forhold, da bliver det nødvendigt for det gode Æyende at bede Hunsbonden eller Madmoderen om enten i en anden Bog end den autoriserede Studsmaalsbog eller i alt Fald paa et løst Stykke Papir at meddele det sit Vidnesbyrd, og vil det ikke blive saa, at de Hunsbonden og Madmødre, til hvilke et Æyende henvender sig om Tjeneste, vilde see et Beviss paa, at der har været Noget iveien med den Paagjældende, deri, at han eller hun ikke har et Studsmaal ved Siden af Studsmaalsbogen? Nei, vil man opnaae, hvad der ved Lovforlaget er tilsigtet, da maa man ikke blot paahyde, hvad der i samme er paabudt, men man maa fastsætte, at det er ulovligt overhovedet at give Vidnesbyrd om en Persons Forhold; men de ærede Medlemmer vilde jo dog see, at det vilde være saa urimeligt, som Noget kan være, og ikke vilde egne sig til at gjenneføres.

Jeg paastaar saaledes, at det gjælder om den ene Deel af Lovforlaget, at den er overflødig, og om den anden Deel, at den ligeledes er overflødig, eller at den i alt Fald ikke er tilstrækkelig til at naae det Maal, som man derved tilsigter at naae. Jeg troer ogsaa, at der i og for sig nok kunde ansøres Grunde imod, at den foreslaaede Bestemmelse fortjente at naae det Maal, som derved tilsigtes, men det er Noget, som jeg skal lade staae hen. Der er jo ingen Tvivl om, at der bagved dette Lovforlag ligger en varm Følelse for Æyendet og en varm Følelse for at afværge ubehagelige Følger fra det, men, naar det er blevet fremhævet, at det, som man især vilde skjærme Æyendet imod, var imod Fristelse til ulovligt at forandre og forfalste et daarlige Studsmaal, da er det klart, at det er Noget, som man ikke kan forhindre ved flige Forbud, thi det Æyende, som maatte have Øhst til at gjøre Forandringer